

woorden, die zowat tweeduizend jaar geleden gesproken waren? Niets toch, helemaal niets. Er trok een eigenaardig lachje om haar mond.

Ze ging voor het lage brede raam staan en keek uit in de achtertuin. Er viel weinig te zien. Winter. Een paar merels waren aan het kibbelen met een grauwe lijster. Die had ze hier nog niet eerder gezien. De merels vlogen weg, de wintergast propte haastig het gestrooide brood naar binnen, krijste en verdween in een donker denneboompje. Mam had makkelijk praten, die hoefde niet te beslissen, die liet het maar allemaal aan háár over. Ze kon morgen toch niet tegen Carla zeggen . . . Waarom was ze al vijftien - je kon veel beter tien of twaalf zijn, dan deed je wat je moeder zei, of je het nou leuk vond of niet. Vijftien worden was niet alleen een mooi vernieuwd eigen kamertje krijgen, het was óók, zelf moeten kiezen, als je op een driesprong stond. Er stond geen wegwijzer, een gids had je niet . . .

„Jawel. Jezus.”

Heel zacht trilden die woorden op haar toe, drongen binnen in haar, alsof ze van heel ver weg kwamen. Maar ze hóórde ze. Ze moest er wel naar luisteren. Ze voelde ze.

Diezelfde avond, toen ze naar bed ging en haar moeder goedenacht wenste, zei ze, als terloops:

„Ik ben van gedachten veranderd, Mam. Ik ga toch maar naar oom Anton. Ik heb hem al opgebeld. Een weekje heb ik gezegd, van de dag vóór Kerstmis tot na nieuwjaar dacht ik. Of vin-je 't vervelend als ik met Oudejaarsavond . . . ?”

Over haar moeders gezicht was een glans gekomen.

„Dat is *mijn* deel van het offer, kindje. Zei oom Anton nog iets bijzonders? Was hij blij?”

„Hij vroeg of iemand me er toe overgehaald had. Toen ik zei van niet, was zijn stem opeens anders. Echt wel een beetje blij.”

„Nacht, mijn lieve kind. Slaap lekker. Moeilijk om het tegen Carla te zeggen?”

„Een beetje wel.”

Maar terwijl ze de trap opging, liep ze er over te denken, dat ze oom Anton zou vragen of hij haar schaken wou leren.

Hil de Man

Bengaals vuur

„Paultje, wil je een boodschap voor me doen? Ga even bij de groenteboer een blikje ananas halen. Hier heb je geld. Denk er aan, je krijgt wat terug, hoor.”

„Ja mama.” En Paultje pakte zijn portemonneetje. Hij had het op Sinterklaas gekregen en was er zo blij mee, dat hij het elke dag gebruikte. Geld stopte hij er in, maar ook allerlei andere dingen. De gulden van mama ging er nu bij, al had hij die gemakkelijk in zijn hand kunnen houden, want de groentewinkel was vlak bij huis.

Paul griste zijn jas van de kapstok en ging de straat op. Bij de groenteboer was het niet druk meer. Het was de dag vóór Kerstmis en de mensen waren al vroeg met hun inkopen begonnen en ook weer vroeg klaar gekomen. Paul was zó geholpen. Half zes wees de torenklok van de kerk om de hoek. Paul had het blikje in zijn zak en keek rond naar vriendjes.

Niemand te zien. Ja toch, één: Ronald, van de overkant.

„Ha die Paul.”

„Ha Ronald,” zei Paul, blij dat hij deze buurjongen zag. Hij had zijn vriendjes vandaag gemist. Waar waren ze toch? Zeker naar de een of andere kerstfeestviering op school. Of misschien waren ze thuis bezig de kerstboom op te tuigen, of met hun vader en moeder de stad in.

Paul mocht maar zelden met zijn vader en moeder mee. Ze hadden altijd zó veel te doen. Moeder had het druk met het huishouden en vooral met de zaak, een stomerij. Vader was iets in een restaurant. Paul ging hem daar wel eens opzoeken en dan zag hij zijn vader in plechtig zwart gekleed. Vader moest bijna altijd werken als iedereen vrij was.

„Dag,” zei Paul nog eens, toch ook een beetje met ontzag, want Ronald was wel twee jaar ouder en erg knap. Hij kon goed schaatsenrijden en kende alle automerken.

„Ga je even mee, Paul? Ik moet in de bazar zijn.”

De bazar was een gezellig winkeltje aan het eind van de straat. Zo'n winkeltje waar je snoep kon kopen, maar ook speelgoed, rolschaatsen, ansichtkaarten en vuurwerk. Paul werd warm van binnen toen hij aan dat vuurwerk dacht. Fijn, die harde knallen. Maar het fijnste was het vuur zelf. Paul was altijd wèg van vuur. Dan vergat hij alles om zich heen en als het afgelopen was leek het of het van binnen nog bij hem doorbrandde.

Pauls moeder had, toen ze pas geleden erg ziek was, de dokter bij zich gehad. Hij hoorde toevallig in de andere kamer dat er ook over hem gesproken werd. Moeder maakte zich ergens ongerust over. De dokter zei iets over 'aanleg', over 'lucifers' en over 'extra voorzichtig zijn.' „Hij is een kleine . . .”. En de dokter sprak een vreemd woord uit, waar hij zich niets meer van herinnerde. Maar moeder keek bezorgd. Sindsdien stonden de lucifers op een nóg hogere plank.

Paul liep met zijn vriendje mee. Ook in de bazar was de grootste drukte al weer voorbij. Ronald was in een tel klaar met zijn inkopen.

„En jij, vent?” vroeg de vrouw.

„Niets mevrouw . . . of . . . ja geeft u mij dit maar.” En hij wees naar een doosje bengalse lucifers.

„Tien cent,” zei de mevrouw, toen ze het doosje voor hem neerlegde.

„Die zal ik nou eens voor jou betalen,” zei Ronald en hij lachte er bij als een echte grote jongen.

Paul keek bewonderend op naar zijn vriend. „Dank je wel.” Hij stopte het doosje maar gauw in zijn zak. Heerlijke dingen, die stokjes. Je kon er zo'n mooi paars vuur mee maken.

Zes uur was het bijna, toen Paul thuis kwam. „Even met Ronald naar een winkel geweest, mama.” Moeder vroeg niet welke winkel. Wat zag ze er weer moe uit. En het scheen of ze Paul niet eens gezien had.

Paul ging in de voorkamer wat lezen, maar hij voelde telkens of de lucifers er nog

waren. Hij kneep zijn ogen dicht en dacht aan het mooie, paarse vuur dat hij ging maken.

Mama kwam binnen. „Jammer dat vader er vanavond niet is,” zei ze met een zucht. „Maar er is wèl sneeuw,” zei Paul.

Moeder moest er even om lachen. „Dat is heel bijzonder, jongen, want dat heb ik met Kerstmis maar weinig meegemaakt, al zie je op kerstkaarten altijd landschappen met sneeuw afgebeeld.”

Het was die avond juist gaan sneeuwen. Een dun laagje nog maar bedekte de stoep, maar er zou morgen nog meer komen, had de mijnheer van de radio gezegd.

Samen aten ze, bijna zonder iets te zeggen.

„Ruim jij maar af, Paul,” zei moeder. „Dat kan jij zo goed. Ik moet nog even in de zaak zijn.”

Moeder ging maar vast. Door een gangetje kon je in de winkel komen, in het huis er naast. Paul ruimde af en stond nog wat in de keuken rond te kijken.

„De lucifers, de paarse bengalse!” Zijn wangen gloeiden bij die gedachte. Hij draaide het licht uit en haalde het doosje te voorschijn. Even aarzelde hij nog, maar in gedachten zag hij al het paarse vuur; zijn ogen schitterden en zijn vingers grepen naar de stokjes. Een streek tegen het fosfor. Ongelooflijk, wat een vuur! Nóg zo’n toverding en nóg een. Ophouden nu, de rest tot morgen bewaren. Voorzichtig stopte hij het doosje in zijn zak. Van de afgebrande lucifers was niets meer te zien, die lagen onzichtbaar voor moeder in de papiermand.

Terug in de kamer hoefde hij niet lang op moeder te wachten.

„Bijna bedtijd, Paul. Ik zal nog wat vertellen. En morgen is het fijn Kerstfeest.”

Moeder vertelde van de gezellige Kerstfeesten die ze als klein meisje thuis en op de zondagsschool had meegemaakt. Maar het vlotte vanavond niet erg en het leek wel of ze steeds aan andere dingen dacht.

Ineens sprong moeder op. „Paul, wat is er in de keuken?” „Paul,” gilte ze.

Met een paar grote stappen was ze in de gang, bij de keuken. Paultje liep haar achterna.

Wat Paul toen beleefde kon hij later moeilijk meer vertellen. Door de ruit in de keukendeur zag hij een rode gloed. En moeder was verschrikkelijk opgewonden. „Brand!” riep ze en holde naar de kamer waar de telefoon hing. Haastig draaide ze een nummer en met overslaande stem riep ze iemand door de telefoon toe dat er brand was in de Van der Aastraat nummer twee en dertig.

Paultje moest opeens verschrikkelijk huilen, want wèl vond hij vuur mooi, maar een brand in de keuken, die misschien wel het hele huis zou aansteken, vond hij toch erg. Vooral voor moeder. Moeder liet een emmer vol water lopen, deed toen de keukendeur open en gooide het water zo maar de keuken in. Het siste wat, maar de vlammen bleven.

Paul kon het niet langer in huis uithouden. Hij pakte weer zijn jasje en rende naar buiten. Terwijl de deur achter hem dichtviel hoorde hij moeder nog roepen. Maar Paul zette het op een lopen, de hoek om, de zijstraat in, in de richting van school. Toen hield hij even stil. In de verte hoorde hij een sirene: de brandweer. Een politieauto, die van de andere kant vandaan kwam, gierde langs hem heen. Opnieuw kreeg de angst Paul te pakken en weer begon hij te hollen. Waarheen? Paul wist het niet, maar toen hij, na een hele tijd gelopen te hebben, even rustte en om zich heen keek, zag hij dat hij in het bos achter de duinen was. Hier zou niemand hem kunnen vinden. Even nog hoorde hij, heel in de verte, de sirene. Toen werd het rustig.

Daar stond Paultje dan, een kleine jongen in een groot, donker en stil bos. Koud was het ook, erg koud. Om zich te warmen liep Paultje maar weer door. Eerst was hij op een smal paadje. Later stond hij in een open plek van het bos. Het sneeuwde nu niet meer. De sterren stonden aan een heldere hemel en Paultje vond dat een heel mooi gezicht. Hij probeerde te vergeten waarom hij op die stille plek stond en hij dacht aan een mooi kerstlied dat hij pas op school geleerd had:

‘Midden in de winternacht, ging de hemel open,
die ons ‘t Heil der wereld bracht, antwoord op ons hopen.’

Thuis hadden ze er een grammofonplaatje van.

Het flitste door Paul heen dat thuis misschien wel alles weg was, verbrand, net als dat grote huis op die foto in de krant, die moeder hem gisteren had laten zien. Paultje durfde er niet verder aan te denken en liep door, weer op een draf.

Maar waarheen?

Hij liep, zonder er bij te denken wat hij deed, de kant op van het dorp waar ome Egbert woonde. Niet zóver was het van de grote stad. Dat wist hij, omdat hij er ‘s woensdagmiddags wel eens met de bus naar toe mocht.

Paultje kreeg het ontzettend koud aan zijn voeten en oren en hij voelde zich zó alleen. In de verte zag hij een lichtje. Dat was zeker een straatlantaarn aan de grote weg. Daar moest hij dan maar naar toe.

Wat later stond Paultje vlak bij de weg, maar hij durfde daar niet te blijven en hield zich een eind verder schuil. Zijn beentjes konden bijna niet meer en hij klappertandde van kou en van angst - angst voor de stilte en voor wat er thuis misschien was gebeurd. Toen was hij ineens weer bij de grote weg. Zag hij daar aan de overkant niet de kerk van ome Egbert? De kerk was verlicht en er stopten verschillende auto's. Het was er druk. Paultje had ineens helemaal genoeg van zijn zwerftocht en, zonder op of om te kijken, stapte hij op de zebra af en liep naar de overkant. De hoofddeur van de kerk stond open. Op een verlicht bord was met grote letters iets geschreven. 'Kerst-avonddienst', las een mevrouw die langs kwam hardop. Toen keek de mevrouw, verbaasd, naar de kleine, rillende jongen, maar voor ze hem had kunnen aanspreken gebeurde er iets onverwachts. Met knarsende remmen stopte er vlakbij een grote, witte auto. „Dat is-t-ie,” hoorde Paul zeggen en op hetzelfde moment werd hij bij zijn arm gepakt door een grote politieagent.

„Ga je mee, Paul, dan brengen we je thuis,” zei de agent. „Paultje van Duin toch, hè?” Paultje knikte en een tel later zat hij in de auto naast de stoere agent. Achter het stuur zat een andere agent en deze keek even om, met een brede glimlach.

„Laat me eens in je zakken voelen, knaapje,” zei de eerste agent. En zonder antwoord af te wachten betastte deze met zijn grote handen het jasje en de broekzakken van de kleine jongen.

„Daar zijn ze dus,” zei de agent, toen hij een doosje bengalische lucifers uit een van de zakken haalde.

In vliegende vaart ging het op huis aan.

Het duurde niet lang of Paul zag al bekende punten: de speelgoedwinkel in de laan bij de vijver, de school van Ronald en de bakkerij. Maar hoe zou het thuis zijn?

„Mijnheer,” vroeg hij met een geknepen stemmetje. „Is het erg met de brand thuis?”

„Gaat wel, jongen. Een flink fikkie in de keuken, maar verder is het niet gekomen. We praten er straks nog wel eens over.”

De auto passeerde de Van der Aastraat.

„Hier woon ik, agent!” riep Paul.

„Weet ik,” antwoordde de agent, „maar we gaan eerst nog even naar het bureau. Daar moet je moeder komen en daarna breng ik jullie weer allebei thuis. Omdat het Kerstavond is.”

Eerste Kerstdag. Er was een Kerstfeestviering van een zondagsschool door de radio. Paul mocht er naar luisteren, goed ingepakt bij de kachel, want hij had een zware kou gevat.

„Hoe kan het ook anders, na zo'n barre tocht door de winterkou,” dacht moeder en ze keek hem bezorgd aan.

Paul rilde bij de herinnering aan die tocht door het bos, waar hij boven zich de sterren had zien flonkeren terwijl hij daar alléén stond op die open plek.

„Goed geluisterd, Paul?” vroeg moeder en ze trok haar Paul naar zich toe. „Heb je gehoord hoe het liedje begon?”

‘Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht

Dat wij zijn als kaarsjes, brandend in de nacht.’

Zullen we het eens proberen, Paul, kaarsjes te zijn? Jij een kleintje en ik een heel grote?”

Moeder moest er zelf om lachen, maar toch kon Paul aan haar ogen zien dat ze het meende.

„Luister eens goed, Paul,” ging moeder verder. „Als we zó branden als Jezus van ons verwacht, dan geven we veel licht. Dan zijn we kaarsen die andere mensen bijlichten als ze de weg zoeken naar de kribbe. Dan helpen we die mensen om Jezus te vinden. *En dat is mooier dan al het andere.*”

Paul keek zijn moeder van opzij aan. Hij vond dat ze die laatste woorden uitgesproken had op een manier of ze wilde zeggen: ‘mooier dan het vuurwerk waarmee je ons zo’n schrik bezorgd hebt.’

„En zal ik je nog iets zeggen, Paul? Vanavond komt vader heel vroeg van de zaak. En morgen is hij de hele dag thuis, om Kerstfeest met ons te vieren.”

„Mam, wat fijn!”, zei Paul. En doordat hij zo verkouden was klonk zijn stem hees.

H. Spies-Pieterse

Joppie

Joppie heette eigenlijk Peter.

Maar o heden, wat was dat een vervelende naam! In het Kinderhuis - waar Joppie woonde - waren wel vijf Peters! En dus noemde iedereen hem: Peter Kooper. Ik kan je wel vertellen dat het naar is als iedereen je bij je volle naam noemt. Stel je voor: ze slaan op de gong voor het eten, en je komt niet vlug genoeg. Ze zien je nog in de gang lopen, en roepen: „Peter Kooper!! Eeten!!!”.

Akelig, hè? Als dat bij jou thuis zo eens toeging.

Nou, bij Joppie ging dat zo toe. En daarom had hij voor zichzelf een heel andere naam bedacht. Een naam die niemand had. Joppie.

Ik denk, dat alle Peters graag horen vertellen over de grote Petrus. Bij Joppie was dat tenminste wel zo.

En dit is dan, wat hij op een zondag in de kinderkerk over de grote Petrus had horen vertellen:

Die arme Petrus had ook zo’n akelige naam. Hij heette eigenlijk Simon. Simon Johannesen. En massa’s mensen heetten in die tijd Simon. Bij de twaalf mannen die steeds bij Jezus waren, liepen warempel ook al twee Simons!

Stel je voor: ze gingen eten, en Petrus kwam niet zo gauw, en dan riep Jezus: „Simon Johannesen! Eten!” Verschrikkelijk voor Simon! Maar Jezus dééd nooit van die verschrikkelijke dingen. Hij gaf Simon gewoon een andere naam, voor hem alleen. Petrus. Niemand in heel het land heette Petrus. En wat een prachtnaam was het! ‘Een kerel als een rots!’ betekende het.

Die zondagmorgen in de kinderkerk had Peter Kooper vast en zeker geweten, dat Jezus hem ook een andere naam zou geven. Maar welke? Hij had er een hele week over gepiekerd, en toen er de volgende zondag over Job werd verteld, en hoeveel na-